

มาตรการกำจัดยุง

วัตถุประสงค์

ข้อมูลต่อไปนี้เป็นข้อมูลที่จะช่วยให้บุคคลทั่วไปป้องกันและควบคุมการแพร่พันธุ์ของยุงลายชนิดแอดิสแอลโบพิกตัส (*Aedes albopictus*) ที่บ้านและบริเวณรอบ ๆ

ปัญหาเรื่องยุง

2. ยุงมักจะสร้างความรำคาญให้แก่มนุษย์ ยุงบางประเภทเป็นพาหะนำโรค เช่น โรคไข้เลือดออก ซึ่งมีอาการ ไข้สูง ปวดศีรษะ ผื่นคัน ปวดข้อและกล้ามเนื้อ ยุงลายแอดิสแอลโบพิกตัสเป็นพาหะนำโรคไข้เลือดออกและ ไข้เลือดออกขั้นรุนแรง มีอยู่ทั่วไปในฮ่องกง การแพร่พันธุ์ของยุงลายสามารถเพาะพันธุ์ได้ทั้งพื้นที่ในเมืองและในชนบท และแหล่งแพร่พันธุ์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่ แหล่งน้ำขัง เช่น ภาชนะต่าง ๆ ยางรถยนต์ที่ไม่ใช้แล้ว ก่องอาหาร และกระป๋อง และแหล่งน้ำขังตามธรรมชาติ เช่น ชองต้นไม้ กระบอต้นไม้ไผ่ และก้านใบ

โครงการกำจัด

3. เพื่อแก้ปัญหายุงและป้องกันการแพร่พันธุ์ของยุงในบ้านและบริเวณรอบ ๆ เช่น ดาดฟ้า ระเบียง บ่อน้ำ บริเวณที่จอดรถ และสวน สมาชิกในครอบครัวควรมีส่วนร่วมในการควบคุม และครอบครัวควรมีแผนการในการกำจัดยุงสำหรับบริเวณที่พักอาศัย

จุดประสงค์

4. โครงการกำจัดยุงมีจุดประสงค์ดังนี้

1. เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกครอบครัวแต่ละคนเข้าร่วมในการป้องกันและยับยั้งปัญหาที่เกิดจากยุง เพื่อหลีกเลี่ยงการแพร่พันธุ์ของยุงภายในบ้านและบริเวณรอบ ๆ
2. เพื่อกำจัดแหล่งแพร่พันธุ์ของยุงจากภาชนะทุกชนิด และ
3. เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่สมาชิกครอบครัวแต่ละคนค้ำึงถึงความสำคัญของการควบคุมยุงให้มากขึ้น และเตือนให้ตื่นตัวต่อโรคไข้เลือดออก

ตารางการทำงาน

5. เนื่องจากระยะเวลาเพาะไขยุงจนกลายเป็นตัวยุงนั้นใช้เวลา 7 วัน จึงควรจะสำรวจดูที่อาจจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงสัปดาห์ละครั้ง

การป้องกันยุงและมาตรการการควบคุม

6. แหล่งเพาะพันธุ์ยุงที่มักพบบ่อยและวิธีการกำจัด สามารถแบ่งได้ดังตารางข้างล่างนี้

1. ภายในบ้าน

แหล่งเพาะพันธุ์	สาเหตุ	วิธีการควบคุม	หมายเหตุ
แจกันดอกไม้	น้ำที่ใสในแจกันจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง	ควรเปลี่ยนน้ำในแจกันอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ทำความสะอาดภายในแจกัน	
จานรองกระถางต้นไม้	การรดน้ำต้นไม้มากเกินไปจะเป็นสาเหตุของน้ำขังในจานรอง	เทน้ำทิ้งทันทีหลังจากการรดต้นไม้	หลีกเลี่ยงการใช้จานรองกระถาง
ถาดรองใต้เครื่องปรับอากาศ	น้ำอาจขังในถาด	เทน้ำทิ้งสม่ำเสมอ	ในการสำรวจยุง มักจะมองข้ามกันเสมอ

2. าดฟ้าและระเบียง

แหล่งเพาะพันธุ์	สาเหตุ	วิธีการควบคุม	หมายเหตุ
แจกันดอกไม้	น้ำที่ใสในแจกันจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง	ควรเปลี่ยนน้ำในแจกันอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ทำความสะอาดข้างในแจกัน	
จานรองกระถางต้นไม้	การรดน้ำต้นไม้มากเกินไปจะเป็นสาเหตุของน้ำขังในจานรอง	เทน้ำทิ้งทันทีหลังจากการรดน้ำต้นไม้	หลีกเลี่ยงการใช้จานรองกระถาง

ภาชนะเก็บน้ำ	ภาชนะที่วางนอกอาคารจะเป็นแหล่งรองรับน้ำฝน	ปิดด้วยฝา	ควรเปลี่ยนภาชนะเก็บน้ำเป็นท่อน้ำและก๊อกน้ำ
ถอดใต้เครื่องปรับอากาศ	อาจจะมีน้ำขังในถาดรองน้ำ	เทน้ำทิ้งสม่ำเสมอ	ในระหว่างการสำรวจพบว่ามักจะมองข้าม
รางน้ำบนหลังคาและท่อรางน้ำทิ้ง	1. รางน้ำบนหลังคาและท่อรางน้ำทิ้งที่ไม่ถูกต้องจะเก็บน้ำไว้ตลอดเวลา 2. เต็มไปด้วยขยะและใบไม้	1. ควรซ่อมแซม 2. ทำความสะอาดใบไม้และขยะเป็นประจำอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง	

2. ที่อื่น ๆ (สวน บ่อน้ำ และบริเวณที่จอดรถ)

แหล่งเพาะพันธุ์	สาเหตุ	วิธีการควบคุม	หมายเหตุ
แจกันดอกไม้	น้ำที่ใสในแจกันจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง	ควรเปลี่ยนน้ำในแจกันอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ทำความสะอาดภายในแจกัน	
จานรองกระถาง	น้ำที่รดมากเกินไปจะเป็นสาเหตุของการกักขังของน้ำในจานรอง	เทน้ำทิ้งทันทีหลังการรดน้ำต้นไม้	หลีกเลี่ยงการใช้จานรองกระถาง
ขยะโดยเฉพาะขวดและกระป๋องที่ไม่ใช้แล้ว	สามารถกักน้ำได้ตลอดเวลา	เก็บถุงพลาสติกที่ไม่ใช้แล้ว ซึ่งควรผูกปากถุงให้แน่นและใส่ในภาชนะที่มีฝาปิด	
ภาชนะเก็บน้ำ	ภาชนะที่วางไว้กลางแจ้งเพื่อรองรับน้ำฝนไว้ตลอดเวลา	ปิดด้วยฝา	ควรเปลี่ยนจากการเก็บน้ำไว้ในภาชนะเป็นท่อน้ำที่มีก๊อกน้ำ
ช่องตามต้นไม้	เป็นแหล่งเก็บน้ำ	ถ่ายน้ำออกจากแ	

ไม้และ ต่อไม้ไผ่	ธรรมชาติ	หลังดังกล่าว หรืออุดด้วยทราย โคลน หรือคอนกรีตตาม ความเหมาะสม	
ยางรถยนต์ที่ไม่ใช้แล้ว แต่ใช้สำหรับ กันกระแทก	ยางจะรองรับน้ำฝนและ น้ำจากการล้างรถไว้	เจาะยางให้เป็นรูใหญ่ๆ	หากเป็นไปได้ ควรเปลี่ยนจากยางกัน กระแทกเป็นการขีด ทำเครื่องหมายที่พื้น
รางน้ำที่หลัง คาบ้านและท่อ น้ำทิ้งทั่วไป	1. ท่อน้ำทิ้งที่ชำระอาจ จะเป็นที่กักขังน้ำได้ 2. อุดตันด้วยสิ่งปฏิกูล หรือใบไม้	1. ควรซ่อมแซม 2. ทำความสะอาด ใบไม้และขยะเป็นประจำ อย่างน้อยสัปดาห์ ละครั้ง	
บ่อน้ำ	น้ำนิ่งจะเป็นแหล่งเพาะ พันธุ์ยุง	เลี้ยงปลาที่กินลูก น้ำยุงไว้ในบ่อ	

7. สามารถกำจัดยุงที่พบในบ้านได้โดยใช้ยาฆ่ายุง

8. โดยทั่วไปแล้ว

การใช้ยากำจัดยุงจะใช้ต่อเมื่อไม่สามารถกำจัดแหล่งเพาะยุงหรือแหล่งที่อาจจะกลายเป็นแหล่งเพาะยุงได้ภายในหนึ่งสัปดาห์

การจัดทำรายการ

9. เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการป้องกันยุง

การจัดทำรายการของแหล่งเพาะพันธุ์ยุงและแนวทางปฏิบัติสามารถทำได้ตามแนวทางที่ปรากฏตามนัยในข้อ 6 ข้างต้น

10.

ควรมีการระบุรายชื่อบริษัทกำจัดแมลงสำหรับในบริการควบคุมและป้องกันยุง และสำหรับข้อแนะนำ เกี่ยวกับการป้องกันยุงสามารถรับได้ที่
กระทรวงอาหาร สุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม